

Minimalismus: Inspirace

David Seidler, 2. ročník, Architektura: Teorie a tvorba
školitel: prof. PhDr. Pavel Kalina, CSc.

pracovní název dizertační práce:

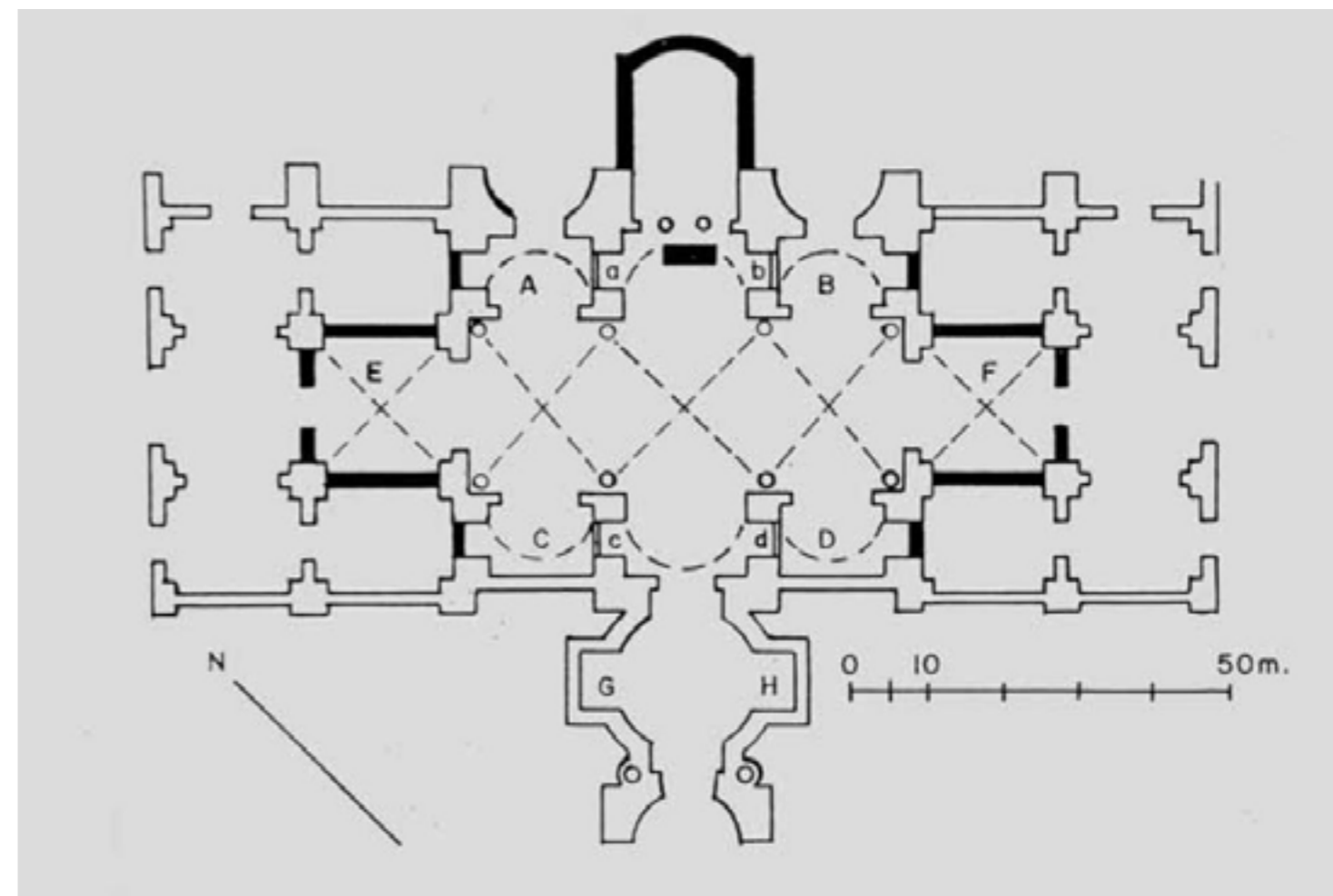
Minimalismus: dialog výtvarného umění a architektury s uživatelem

Cíle výzkumu:

- vysledovat počátky minimalismu, na co navazoval, čím se inspiroval
 - zmapovat americkou výtvarnou scénu 60. a 70. let
 - popsat minimalistické principy tvorby ve výtvarném umění
 - vysledovat vliv minimalismu na architekturu druhé poloviny 20. století až dodnes
- . vyhledat inspirační zdroje minimalistické architektury**

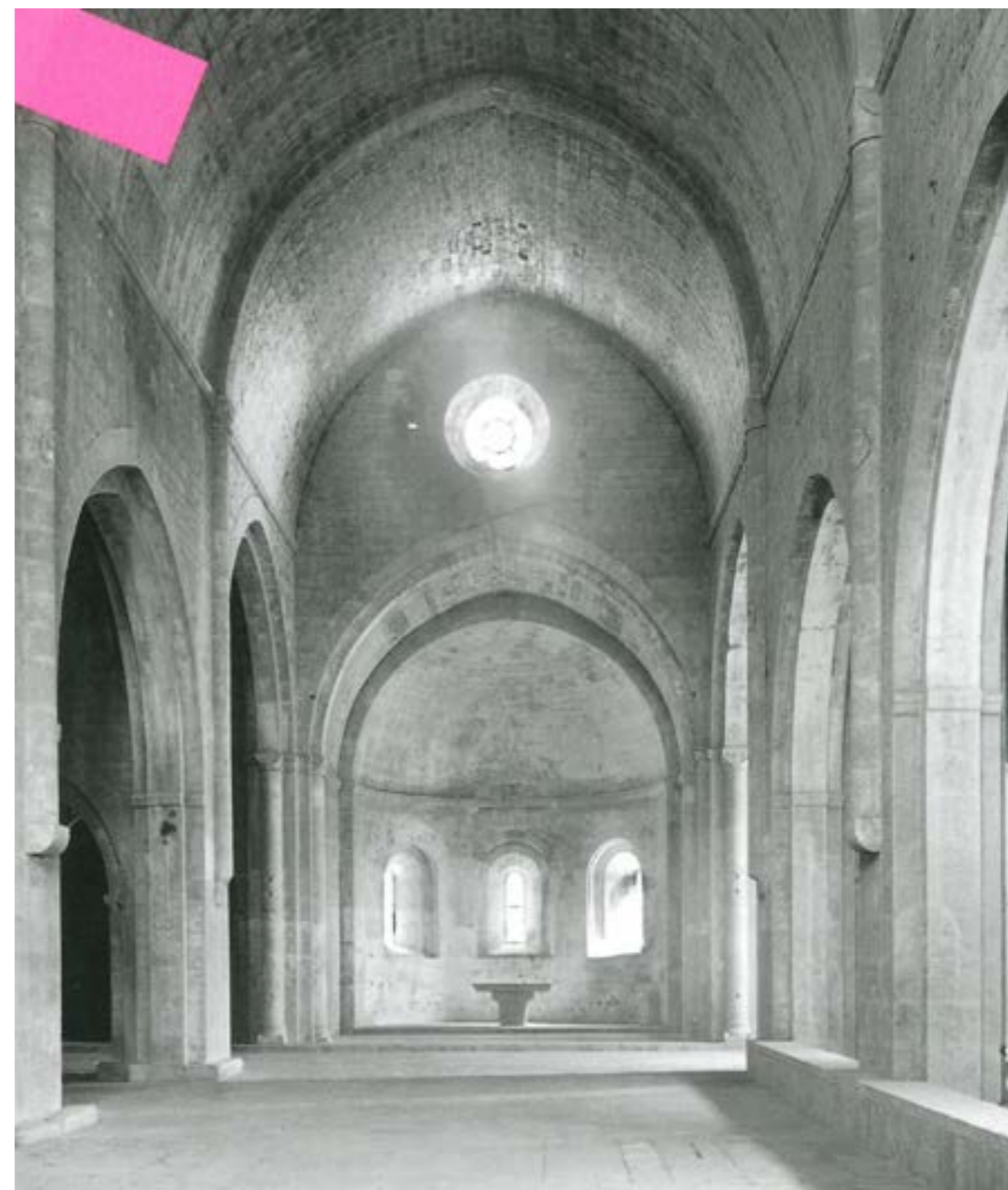
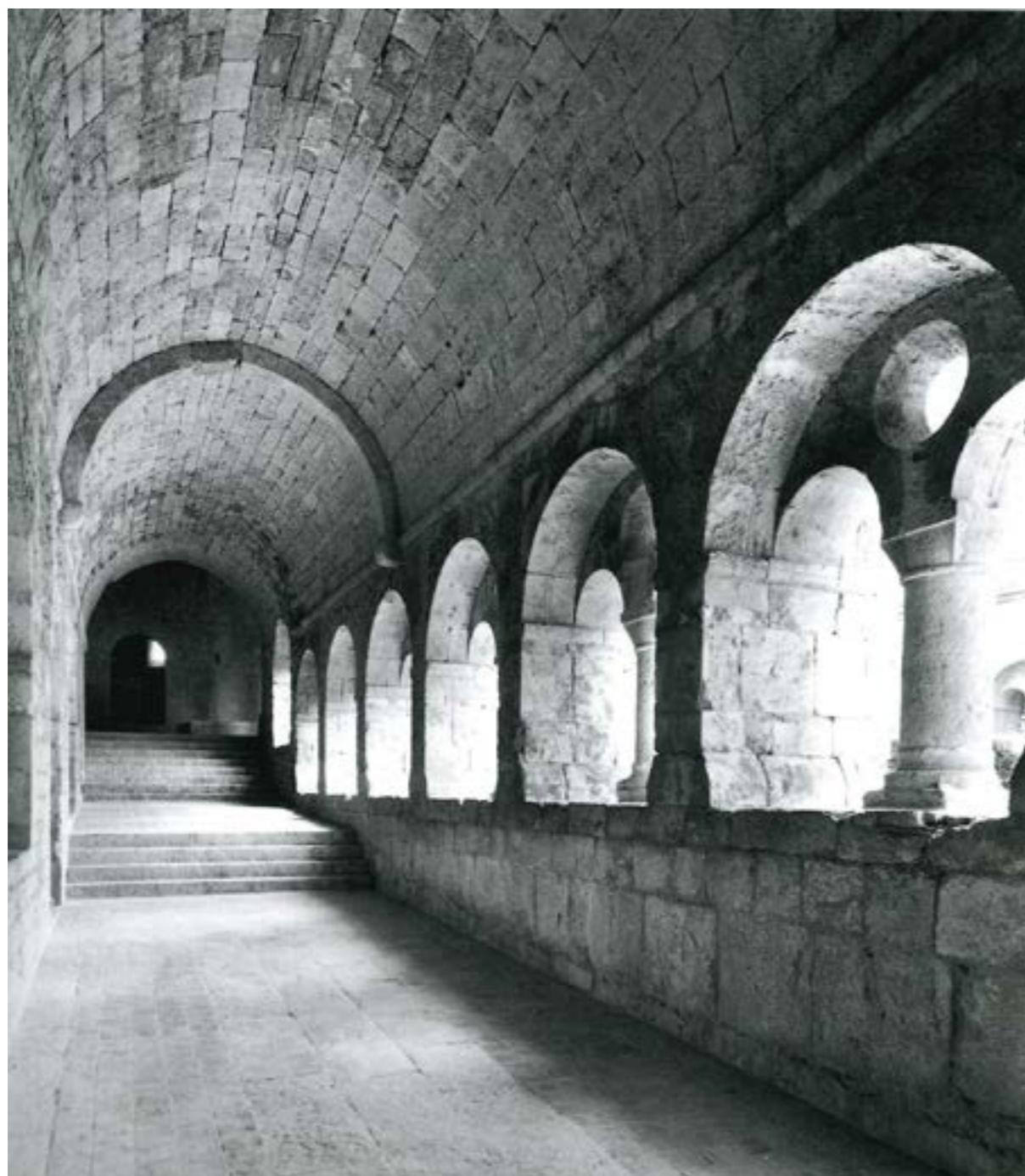
1. Inspirace minimalistické architektury a její počátky
2. Inspirace minimalismu ve filosofii
3. Současné používání minimalismu

1. Inspirace minimalistické architektury a její počátky

David Karmon, článek o Michelangelově příspěvku do dějin architektury.
Článek s názvem *Michelangelo's "Minimalism" in the Design of Santa Maria degli Angeli*

Diokleciánovy lázně, Řím, původní stavba z konce 3. století n.l.
Michelangelem přestavěné na kartuziánský chrám Santa Maria degli Angeli v letech 1559 až 1565

klášter v Le Thoronet, Minimum John Pawson s. 97 a 172

Cisterciáckou architekturu nejvíce formoval člen řádu **Bernard z Clairvaux**.

John Pawson o své minimalistické architektuře píše, že je to prostý výraz složité myšlenky, jak zmiňoval Donald Judd, a že je odpovědí na určitý způsob života, je jednou z možností v různorodé společnosti a různé architektury.

**Ornament
and Crime
Adolf Loos**

Ornament a zločin, 1908, Adolf Loos

Obchodní dům Goldman & Salatsch (Looshaus), Vídeň 1911, Adolf Loos

Hous Wittgenstein, Vídeň 1930, Ludwig Wittgenstein a Paul Engelman

Barcelonský pavilon, Barcelona 1929, Mies van der Rohe a Lilly Reich

Miesovo umění, podobně jako dílo Donalda Judda nebo Dana Flavina, má materiální složku, která je vymezuje. Konkrétní materialita, která je těmto dílům společná je něčím obecným, nýbrž jedinečnými; nejsou výrazem obecné myšlenky, ale hmatatelnými fyzickými objekty, které produkují počitky a afekty.

Mies van der Rohe a minimalismus, Sola Morales s. 36

2. Inspirace minimalistické architektury ve filosofii

DISCOURS
DE LA METHODE

Pour bien conduire sa raison, & chercher
la verité dans les sciences.

PLUS

LA DIOPTRIQUE.

LES METEORES.

ET

LA GEOMETRIE.

Qui sont des essais de cete METHODE.

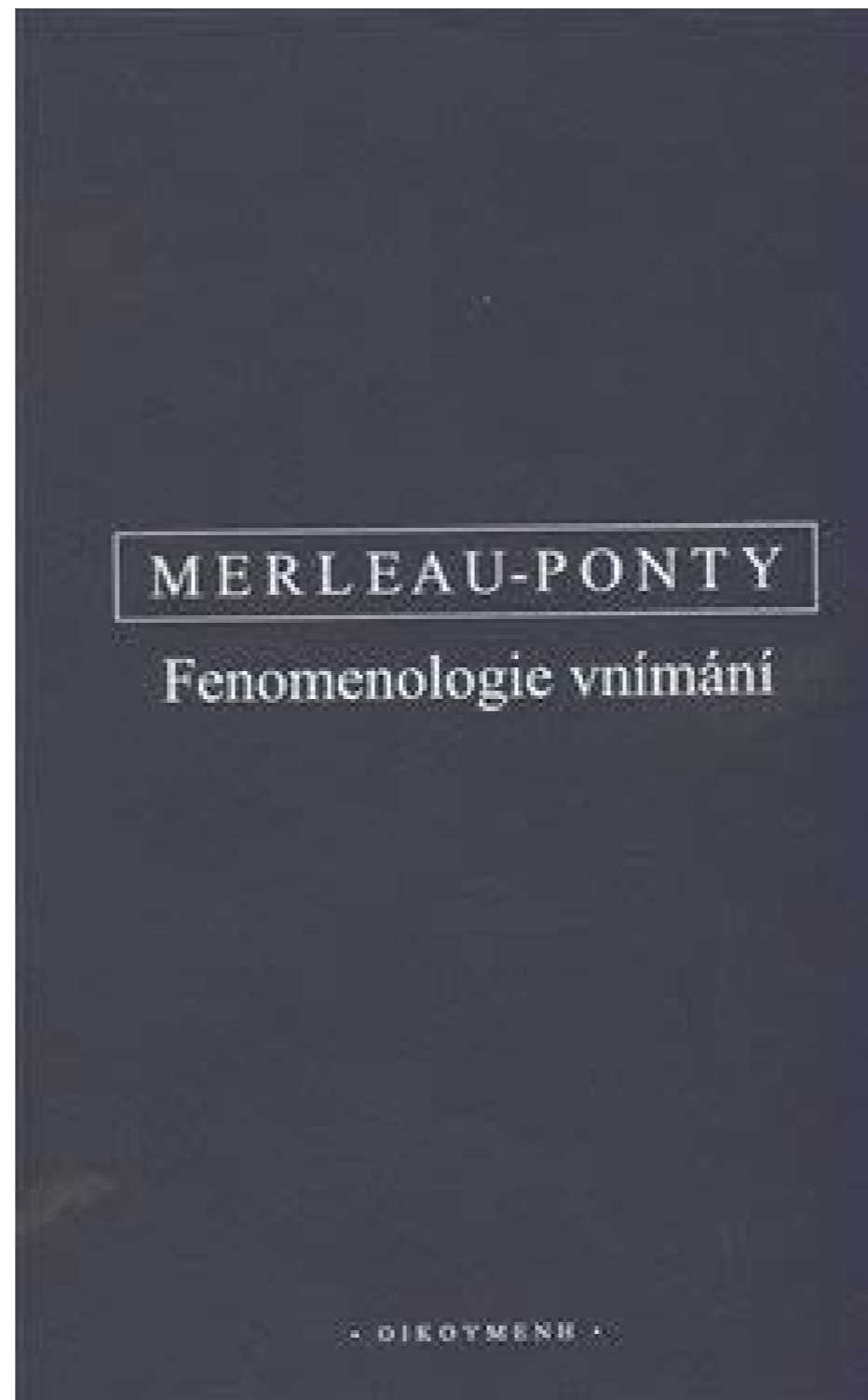
A LEYDE

De l'Imprimerie de IAN MAIRE.

CIO IO CXXXVII.

Aucc Privilege.

René Descartes, 1637, Rozprava o metodě

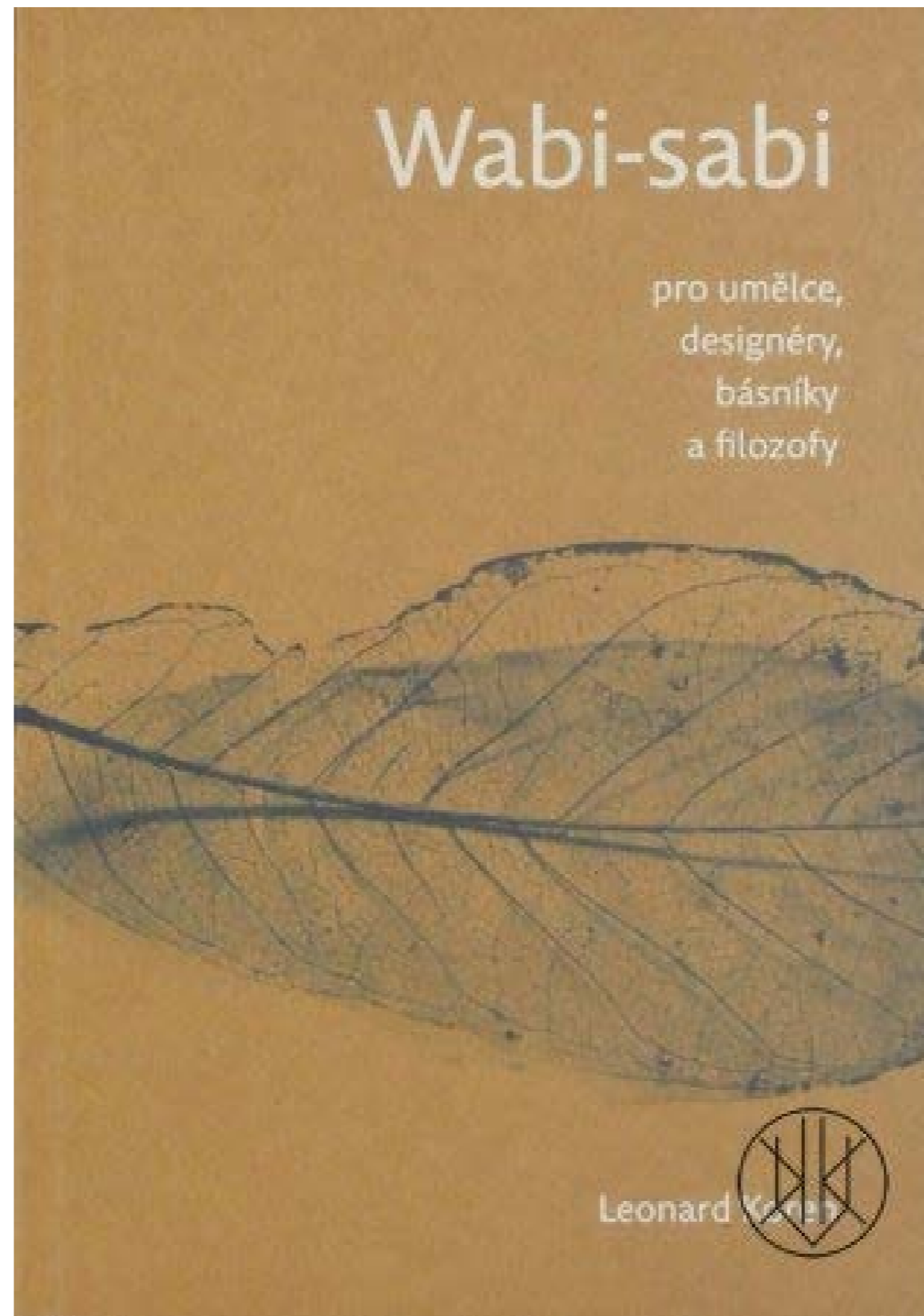

Maurice Merleau-Ponty, 1945, Fenomenologie vnímání

Minimalistický sochař Robert Morris přímo vycházel z gestalttheorie a fenomenologie Pontyho

O formě Ponty píše: „*Dobrá forma*“ není uskutečněna proto, že by jakožto o sobě dobrá byla součástí nějakého metafyzického nebe, nýbrž je dobrá proto, že se uskutečňuje v naší zkušenosti.

Ponty pak pokračuje: *Tím, co je nám z každého předmětu dáno, jsou podle psychologa velikosti a tvary neustále se měnící v závislosti na perspektivě.*

Wabi-sabi pro umělce, designéry, básníky a filozofy, 1994, Leonard Koren

3. Současné používání minimalismu

Podle Francesca Bertoniho se minimalistická architektura objevuje v osmdesátých letech a je spojován s díly **Tadaa Anda, Johna Powsona a Claudio Silvestrina**. Dále Bertoni řadí mezi minimalistické architekty autory jako **Luise Barragána, Petera Zumthora, Eduardo Souto de Mouru, Alberto Campo Baezu a Michaela Gabelliniho**.

V architektuře se minimalismus prosazuje od osmdesátých let minulého století. Rostislav Švácha píše v úvodu knihy Euroamerické architektonické myšlení 1937 – 2011 následující:

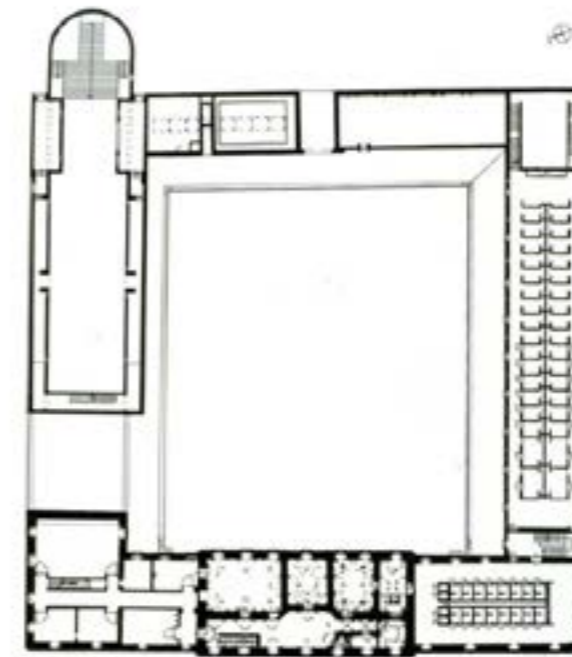
*Když se švýcarský architekt Bruno Reichlin (*1941) pokusil postmodernisticky interpretovat jejich skladiště Ricola v Laufenu (1987 - 1988) a uviděl na něm symboly či citace, které, jak Reichlin připustil, **neodkazují na historické vzory, nýbrž samy na sebe**, odpověděli na to, že je komunikace stavby pomocí symbolů nezajímá; **stavba má komunikovat s diváky svou čistou materialitou, fyzickou přítomností. S takovým záměrem už dříve vytvářeli své abstraktní objekty minimalističtí sochaři Donald Judd nebo Richard Serra a právě od nich převzal své jméno i nový architektonický směr, minimalismus. V Japonsku se průkopníkem tohoto směru stal Tadao Andó, v Evropě Herzog a de Meuron.***

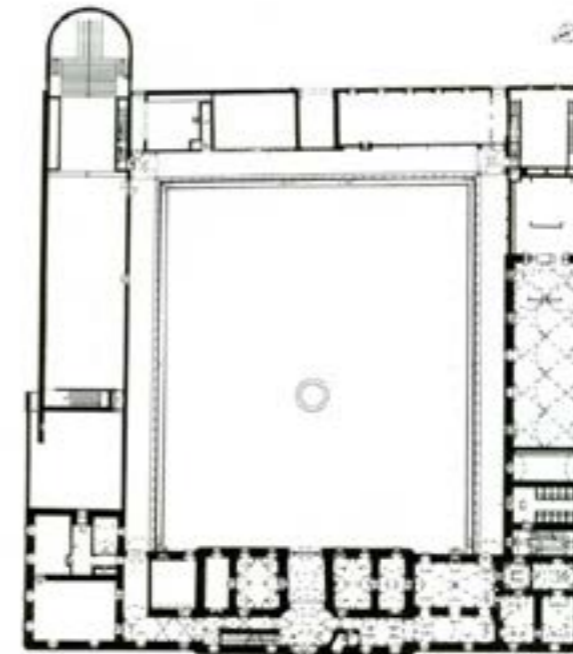
Maya Lin, Vzpomínka na veterány z Vietnamské války ve Washingtonu D.C, dokončeným roku 1982

Eisenmann, Památník holokaustu židů v Evropě, dokončen 2005, Berlín

[1. podlaží]

[přístav]

John Pawson a Jan Soukup, Klášterní kostel trapistů v Novém Dvoře, 2004

Jana Tichá píše o klášteře v Novém Dvoře následující:
Světlo se zde stává materiálem, který formuje prostor

Prostor a místo : Architektonická tvorba na území České republiky 1989 - 2004, Jana Tichá

Marek Štěpán, kostel blahoslavené Marie Restituty, Brno Lesná, 2020

Atelier 111, Rodinný dům v Jinonicích, 2016

Petr Stolín, Alena Mičková, ZEN house Liberec, 2013

Použitá literatura:

CHARVÁTOVÁ, Kateřina. Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142-1420. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-617-1.

ŠVÁCHA, Rostislav, Milena SRŠŇOVÁ a Jana TICHÁ, ed. Euroamerické architektonické myšlení 1936-2011. Vydání v tomto souboru první. Praha: Zlatý řez, 2018. ISBN 978-80-88033-03-5.

BERTONI, Franco, Lucinda BYATT. Minimalist Architecture. 1st Edition. Birkhäuser, 2002. ISBN 978-3764366421.

LOOS, Adolf. Navzdory: ornament je zločin : 1900-1930. Přeložil Zdeněk DAN. Hodkovičky: Pragma, 2015. ISBN 978-80-7349-442-1.

MONTANER, Josep Maria Montaner a Vittorio SAVI. Less is more: Minimalisme en arquitectura i d'altres arts / minimalism in architecture and the other arts. Barcelona: Sala d'Exposicions del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 1996. ISBN 8489698007. Dep. Legal B-25112-1996. Exhibition period 21.6. - 20.7. 1996.

SOLÀ-MORALES, Ignasi de. Diference - topografie současné architektury. Vyd. 2., rev. Přeložil Irena FIALOVÁ, přeložil Jana TICHÁ. Praha: Zlatý řez, 2013. Čtení o architektuře. ISBN 978-80-87068-10-6.

KOREN, Leonard. Wabi-sabi: pro umělce, designéry, básníky a filozofy. Praha: K-A-V-K-A, 2016. ISBN 978-80-270-0082-1.

DESCARTES, René. Rozprava o metodě: jak vést správně rozum a hledat pravdu ve vědách. První vydání. Přeložil Karel ŠPRUNK. Praha: OIKOYMENH, 2016. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 978-80-7298-212-7.

MARZONA, Daniel, Uta GROSENICK, ed. Minimalismus. V Praze: Sloart, 2005. ISBN 80-7209-670-2.

MERLEAU-PONTY, Maurice. Fenomenologie vnímání. 1. vyd. Praha: OIKOYMENH, 2013. Knihovna novověké tradice a současnosti. ISBN 978-80-7298-485-5.